

LAZĂR, GEORGE

Ziditorii de biserici / George Lazăr. - Timișoara

Stylished, 2018

ISBN 978-606-9017-01-2

821.135.1

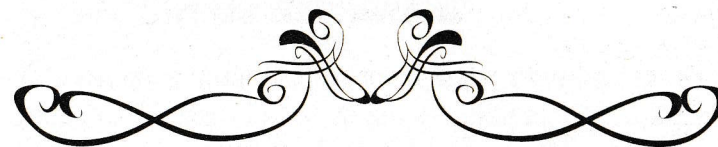
Editura STYLISHED

Timișoara, Județul Timiș

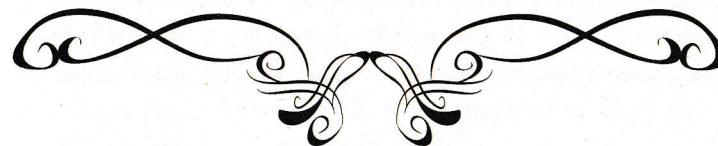
Calea Martirilor 1989, nr. 51/27

Tel.: (+40)727.07.49.48

www.stylishedbooks.ro

ZIDITORII DE BISERICI

Colecția
POVEȘTI EXTRAORDINARE

Mamă de duminică	5
De la țigani	9
Poveste cu zâne	51
Balul mascat	53
Viitorul Mass-Media	64
Cronica Akasha	115
Povestea ultimului șoarece de bibliotecă	136
Second Chance	153
Restul zilelor	194
Switch	215
Ziditorii de biserici	268

Mamă de duminică

Dragă mamă de duminică, azi e abia luni și mi-e tare dor de tine. Să nu te superi, dar astă-noapte nu am adormit, am stat până târziu și ți-am ascultat pașii, iar când ceasul a sunat ora douăsprezece și ușa s-a închis în urma ta, am plâns. Te-am visat pe tine și pe tata jucându-vă cu mine.

În această dimineață, tata de luni m-a muștruluit zdravăn văzând notele robotului învățător. A vorbit toată ziua, m-a tras de urechi și a zis că sunt leneș și că niciodată nu o să pot fi un om întreg. M-a amenințat că, de o să se mai întâmple să iau note mici, mă spune tatălui bun, să nu mă mai ducă duminica la joacă, cu ceilalți copii. Dar tu, mamă, nu cred că ai să lași să se întâmple una ca asta.

Mama de luni a fost rece și distantă și, ciudat, de fiecare dată când o văd, pare o străină. Mi-a dat să mănânc la amiază, iar seara a lăsat masa gata pusă. În rest, nu am mai văzut-o. Am auzit-o spunându-i tatii că trebuie să meargă în laborator și să aibă el grijă de mine. S-au certat din cauza asta și tata i-a spus că ar trebui să se simtă mamă măcar o dată pe săptămână și că sunt alții care au mai multe zile copii în grijă. Dar mama de luni tot a plecat.

Mi-e tare dor de tine, mamă...

Măine e marți, iar tata de marți e un om aspru. Îmi amintesc că acum două săptămâni când a venit, a spus: „Eu sunt noul tău tată de marți”. A început să mă învețe istoria, zicând că numai așa voi ajunge să știu de ce nu mai au oamenii copii: „Pentru că, spune el, înainte erau mai mulți copii pentru doi părinți”. Tot el mă învață cum e Pământul: ca un glob care se

învârte repede. Spune că afară e Soarele, care e ceva foarte mare, ca un bec ce luminează totul și că, pe lângă Soare, mai sunt și alte stele, care seamănă cu cele aprinse în plasticul verde, de Crăciun. Nu întotdeauna înțeleg ce spune tata de marți. Vorbește despre munți și lacuri care ar fi existat odată, pe când noi doi știm prea bine, mamă, că viața nu este decât în culoarele ce se întind de jur împrejur.

Mama de marți îmi spune cum este alcătuit un om. A adus o dată și planșe colorate, ca să-mi arate mai bine. Nu cred un cuvânt din tot ce spune și îmi închipui că nici ea nu crede; doar vede prea bine că nu e așa cum sunt oamenii reprezentați în desenele alea. Dar, mai târziu, trebuie să repet tot ce mi-au spus în fața roboților, iar aceștia îmi pun note. Uneori, mama și tata îmi povestesc despre oameni care trăiau în afara culoarelor, sub Soare; prea seamănă cu poveștile pe care mi le spui tu, mamă, seara ca să adorm.

Apoi vine ziua cea mai rea: miercuri. Tata de miercuri îmi cere să lucrez cu cifre și să țin minte o grămadă de reguli. Aduce cu el cuburi ca acelea pe care le am în camera de joacă și îmi explică o mulțime de lucruri. Uneori înțeleg, alteori nu. Mama de miercuri e grijulie cu mine și îi spune tatii să mă mai lase în pace cu numerele, că sunt prea mic. Dar tata îi răspunde că nici el și nici ea nu mai au timp să aștepte să cresc și că trebuie să se grăbească. Mama de miercuri e aproape la fel de bună ca tine și îmi dă să mănânc o mulțime de prăjituri. Stă tot timpul lângă mine și mă mângâie, spunând că vrea să atingă un copil adevărat.

Joia e o zi frumoasă! Tata de joi lucrează împreună cu mine în lemn și în metal. În mâinile lui, acestea capătă orice formă dorește. El tace aproape tot

timpul, dar, când trebuie, îmi explică ce face, încet, cu răbdare, până izbutesc și eu. El se pricepe să desfacă roboții și îmi arată cum sunt făcuți. Știi, mamă, roboții nu au în ei un omuleț mic, așa cum crezi tu, și nu sunt oameni ca noi. O să-ți explic mai bine când te întâlnesc. Abia aștept! Mama de joi e bună, dar ei nu pot să-i spun nimic pentru că e aproape la fel de tăcută ca tata. Parcă aș vorbi roboților. O văd rar, ziua e mai tot timpul la bucătărie. Am aflat că ei mai au câțiva copii pentru care trebuie să fie părinți de joi și din aceasta cauză mă duc la culcare devreme, ca să poată și ei pleca.

Apoi vine vineri, o zi frumoasă. Tata de vineri mă trezește dimineața și mergem împreună să alergăm și să înotăm în bazin. Vorbește întruna, dar repetă mereu aceleași cuvinte pe un ton aspru. Eu nu pot să mai adaug ceva.

Tata de vineri e un om foarte puternic și spune că trebuie să devin ca el, că numai așa o să izbutesc să depășesc orice defect fizic care ar putea să apară imprevizibil în urma clonării. Mama de vineri e o femeie subțire și înaltă, dar repetă întruna că trebuie să mănânc și toată ziua mă îndoapă. Adevărul e că întotdeauna mi-e foame vineri.

Tata și mama de sâmbătă sunt aceeași pentru mine și pentru fetița care vine cu ei. Ne lasă singuri multă vreme, dar noi nu știm ce să facem și eu abia dacă scot două cuvinte cât e și ea. Părinții noștri de sâmbătă sunt cei mai bătrâni și toți părinții săptămânii spun să-i ascultăm, că sunt înțelepți. Mama de sâmbătă scrie o sumedenie de hârtii în timp ce privește cum mă joc sau relaționez cu fetița. Ea zice că o să ne vină și nouă rândul să fim părinți, pentru că se

fac investiții ca să se nască alți copii, iar dacă o să fim cumiți, vom fi părinți de duminică, așa ca tine.

Dragă mamă, e abia luni și mi-e tare dor de tine. Aș vrea să fie numai duminică, așa cum este pentru voi tot timpul și să fiți numai voi părinții mei, întreaga săptămână. Dar tu ești acum la un alt copil pentru care e duminică și pe el îl alinți și îi spui povești. Când te-am întrebat de ce nu ești numai cu mine, mi-ai spus că mergi la frații mei. Dar ce înseamnă frați, mamă?

Am s-o rog pe mama de marți să-ți dea scrisoarea mea și te rog să te gândești puțin la mine când o s-o citești.

De la țigani

Șatralionul urca alene pe cărăruia ușor înclinată, de-a lungul căreia se înșirau, de o parte și de alta, ca niște mărgele, câteva dintre pensiunile și popasurile tovărășești din comuna Humor, regiunea Suceava. Să fi fost la vreo zece căruțe mari, cu coviltir strălucitor din tablă zincată, în spatele cărora erau legați câte doi, trei sau patru cai, folosiți pentru deplasările individuale ale țăganilor. Trei dintre ei se aflau călare. În frunte călărea țănoș starostele, pufăind nemulțumit pe sub mustața groasă și sură, precum a lui Stalin, șeful comuniștilor rușilor. Cu o mână ținea frâiele, iar cu cealaltă o lulea, din care trăgea din când în când, scoțând câte un norișor gălbui de fum. Alți doi țigani se țineau în spatele convoiului, aruncând priviri plictisite celor câteva capre, oi și vaci mânate de doi câini zdraveni, ciobănești.

Căruțele lăsau în urmă șerpi lungi de fum negru, înecăcios, care ieșeau prin hodgeagurile tubulare, din țevă laminată, care se ridicau cât un stat de om deasupra coviltirelor. Zgomotul făcut de pistoanele motoarelor lor cu abur era infernal. Țiganii știau să ardă păcura, și nu cărbunele, așa cum făcea toată lumea, pentru a vaporiza apa. Obțineau păcura, folosită de regulă doar la unele leacuri, pe nimica toată, de la capitaliștii din Muntenia, de pe lângă Ploiești. Muntenia, care se afla împreună cu Dobrogea, Oltenia și Banatul în Federația Română, exporta cel mai mult. Încercaseră și acolo să ardă păcură în loc de lemn sau cărbune, însă cazanele lor explodaseră sau arseseră ca niște torțe. Forța păcurii nu era ușor de ținut în frâu.

Hărmălaia era sporită de lătrăturile isterice ale

câinilor de prin curți și de strigătele cetei de copii matinali adunați din sat care însoțea convoiul, aruncând uneori cu pietroaie culese de pe malul râului. Acestea răpăiau inofensive pe tabla plină de zgărie-turi și adâncituri a coviltirelor sau pocneau înfundat în butoaiele de metal de pe acoperișuri în care se afla păcura și rezerva de apă. Din când în când, câte un căruțaș aflat pe banca din față, trăgea prelung de funia sirenei care, odată cu şuieratul ascuțit, în stare să trezească morții, elibera un vălătuc consistent de abur alb, care împrăștia în aerul rece un duh rău. Copiii se speriau și o rupeau la fugă, dar se regroupau repede și o luau de la capăt.

Desigur, nimeni nu mai putea dormi în pofida faptului că soarele abia răsărise.

— Țigani afurisiți! ocări nervos tovarășul Popoviciu din balconul camerei sale, aflat la cel de-al doilea etaj al vilei Floarea de Colț, unde ieșise furios pentru a trage dintr-o țigară.

Primise câteva zile libere de la Comitetul Planificării, unde lucra. Cum pentru soția sa, Leta, nu fusese o problemă să aranjeze cu colegele ei de la Biblioteca Orășenească să îi țină locul, veniseră pentru o scurtă vacanță la munte. Sperase să se odihnească puțin și să mai facă ceva mișcare. Până acum, partea cu mișcarea nu era un obiectiv atins și, din câte se părea, nici cea cu odihna.

— Lasă, Nelule, nu te necăji! Imediat trec, îl consolă aproape țipând, ca să se facă auzită, Leta, scoasă pe balcon de gălăgie. Hai înapoi în pat, poate mai prindem vreo oră sau două de somn. Avem drum mult de făcut astăzi.

Avea ochii cârpiți de nesomn. Nu prea reușise să

doarmă. Tovarășul Popoviciu sforăise toată noaptea atât de tare încât, de vreo trei ori, vecini din camerele alăturate bătuseră cu pumnii în pereți.

— Nu mai încape lumea de ei, rosti el cu năduf strivind Snagoava, importată din Muntenia, pe jumătate fumată, în scrumiera de lut aflată pe pervaz.

Țigani se aflau deja de o săptămână, când ajunseseră și ei la Humor, în urmă cu două zile. Își instalaseră șatră în piața centrală, chiar lângă mănăstire, în dreptul monumentului dedicat Muncii, având o aprobare dubioasă semnată și ștampilată de un șef de Partid local afișată pe un panou, sub o sticlă, la vedere. Era cel mai frumos monument proletcultist pe care îl văzuse vreodată tovarășul Popoviciu, mai frumos chiar decât cel care trona în mijlocul piațetei de la Fundație, din Iași. Secera și ciocanul erau făcute din lemn tare, stejar, înconjurate cu un cerc, tot din lemn. Spre deosebire de monumentul din beton aflat la Iași, care era și mult mai mare, cel de aici avea doi pumni, ciopliți măiestrit în lemn, încleștați pe mânerle secerii și ciocanului, sugerând că uneltele sunt ținute de două brațe uriașe, încrucișate.

Țigani își întinseseră ordonat corturile țuguiate. Păreau că sunt acolo de când lumea. Familia Popoviciu vizitase pe îndelete șatră cu o zi în urmă când, călare pe velocipede oferite de mandatarul vilei, dăduseră la vreme de seară, înainte de a se întuneca, o tură prin sat. Țigăncile înșiraseră sfori între cei câțiva copaci aflați în preajmă și întinseseră la uscat rufele spălate direct în apa Humorului. Tot în râu se hârjoneau câțiva puradei în curul gol, iar unul chiar se pișa în apă fără jenă. Tovarășului Popoviciu aproape că i se făcuse rău când văzuse asta. Ceva mai devre-

me, trăsura cu doi cai trimisă de mandatarul vilei să-ia de la gară oprise puțin în vale, ca să le dea prilejul să admire mai bine frumusețea munților Bucovinei. El băuse viteaz din apa rece a râului și se răcorise, înmuindu-și mâinile și aruncând stropi veseli pe față, ba chiar își îndemnase și soția, care îl refuzase politicos.

Pe stradă, începând de la vreo două, trei sute de metri de zidurile mănăstirii Humoarelor, țiganii își înșiraseră atelierele și prăvăliile. De fapt, strada era blocată de-a binelea de mulțimea care se învârtea încolo și înapoi, așa că fuseseră nevoiți să coboare de pe velocipede și să le lase pe un suport public, chiar lângă primul cort.

Vestea sosirii șatrălionului se răspândise peste tot, iar oamenii veneau și de la zeci de kilometri, din Frasin sau chiar de la Câmpulung, de la Iacobeni sau de la Cacica, unii aducând mașinării mai vechi sau mai noi, pentru a fi reparate de meșterii țigani, alții, cei mai mulți, veniți pentru comerț. Țiganii cumpărau făină, unt, brânză, pastramă, barabule, fasole și fructe, dar mai ales cositor, plumb, cupru. Opreau și anumite piese din fier pe care credeau că le mai pot folosi. Se tocmeau, dar plăteau cinstit, de fiecare dată cu banul jos, fie cu lei din hârtie tipăriți de Republica Populară, fie, mai rar, și numai când țineau neapărat să ia ceva, cu cocoșei de aur, interziși formal de monetărie, dar foarte populari și apreciați în popor.

Vindeau și ace de cusut și brice de bărbierit, de unde și vorba cu ace, brice și carice, numai că rezultatul acestui din urmă obiect se vedea doar peste nouă luni, când unele muieri scoteau din burtă plozi tuciurii, cu părul sârmos. Bineînțeles, indiferent cu cine erau măritate, toată lumea știa adevărul. Mai

vindeau ceaune din tuci, oale sub presiune unde carnea și barabulele fierbeau miraculos de repede, lămpi cu gaz sau cu untdelemn, pompe cu abur pentru irigații sau pentru scos apa din pivnițe și beciuri, alambicuri de țuică, centrifuge universale tot cu abur care, în prețul a două, trei lopeți de cărbune și a unei găleți cu apă, puteau produce curent electric la 24 de volți, sau cruce pentru animale, dezghecau știuleți de popușoi, separau smântâna sau se puteau prefăce în mori miniaturale, doar schimbând câteva pini-oane. Oferta țăganilor părea nesfârșită, iar mulțimea dornică să cumpere, la fel.

Țiganii erau mari meșteri, asta o știa oricine și, după marea epurare a inginerilor alături de toți ceilalți intelectuali, din '31, deveniseră de neînlocuit, îi explicase pentru a suta oară tovarășul Popoviciu soției. Din acest motiv îi și tolera Republica Populară, așa rebeli cum erau, pentru că fără ei, tot ceea ce însemna mecanism ar fi încetat curând să mai funcționeze.

Li se permitea să trăiască în afara economiei centralizate, dar mai ales să circule unde doreau ca să facă troc și comerț în mod liber, chestiuni de neconceput în dialectica marxistă. La fel de greu era să te gândești la țigani, rămași cu modul lor de viață în feudalism, ca la niște capitaliști veroși, care exploatează munca poporului.

Soții Popoviciu se plimbaseră printre oameni până se întunecase de-a binelea, fermecați fără să vrea de culorile și formele veșmintelor, de graiul moale, legănat, diferit de cel aspru și răstit, revoluționar, care se vorbea în Iași, capitala Moldovei, de forfota continuă și veselă, de târguielile interminabile și de demonstrațiile făcute de țigani pe mașinării

cu abur neobișnuite, înșirate peste tot, capabile să lucreze asemenea oamenilor, dar mult mai repede și mai bine. La un moment dat, tovarășul Popoviciu o trăsese de o parte pe Leta. Nevastă-sa fusese cât pe ce să se așeze la coada formată în dreptul cortului unei țigănci ce pretindea absurditatea că poate afla viitorul oricui doar mozolind cu o pană de găscă pe o foaie de hârtie cenușă obținută din arderea unui lichid vâscos, cu o compoziție secretă, amestecat cu câteva fire din părul amatorului de ghiceală. La rând stăteau numai femei care intrau, zăboveau câteva minute și ieșeau din cort zâmbind sau gânditoare, dar foarte mulțumite de cele aflate. Leta se scuturase și se așezase iar la coadă, surdă la argumentele lui cum că dacă îi vede vreun tovarăș și raportează Partidului, atunci își riscă totul, cariera, cele două camere din casa naționalizată din Iași, retribuția, ba chiar și concediul. Dar Leta se dovedise neînduplecată, așa că tovarășul Popoviciu se prefăcuse că nu o cunoaște și colindase pe la câteva corturi în care fuseseră înjghebate cârciumi. Cu un ochi pe coada la care stătea Leta, băuse mai multe păhărele cu răchie tare și bună, cu gust de pearjă, pe care le turnase peste feliile de slană înghițite înainte, după moda adusă de ardeleanii care trăiau în Imperiu, ca să nu se ardă la stomac. Dacă nu s-ar fi îmbătat nițel până când ieșise Leta din cortul ghicitoarei, ar fi fost uimit că țiganul care îl servea îi socotise din minte, fără ajutorul unui abac, lei pe care trebuia să îi plătească, înmulțind numărul de pahare pe care le băuse cu prețul unei cinzeci, scris mare cu cretă, pe o tăbliță aflată deasupra tejghelei.

Desigur, pentru calculele complicate din economia planificată, în subsolurile Ministerului se folosea

o mașinărie mecanică de calcul, pe care armata o utilizase puțin în Marele Război ca să calculeze traiectoria obuzelor. Numai că drăcovenia se defecta mereu, și atunci tot la abac și ore suplimentare se ajungea.

— Mi-a spus că ne așteaptă o călătorie cu totul neobișnuită, în care vom afla lucruri noi și nemăvăzute, strigase Leta ca să se facă auzită, îmbujorată toată. A știut asta!

Tovarășul Popoviciu ridicase nepăsător din umeri și dăduse pe gât conținutul ultimului păhărel comandat. Porniseră spre ieșirea din bazarul țigănesc unde, chiar lângă masa unui meșter țigan care repara becuri, își lăsaseră velocipede în suportul special.

— A ghicit că mâine plecăm în călătorie, insistase Leta. Țiganii sunt cu adevărat foarte neobișnuiți. Am citit într-o carte despre chiromanție, vise, zaț de cafea și altele că ghicitul viitorului este posibil, numai dacă persoana care interpretează semnele este cea potrivită.

Tovarășul Popoviciu nu o mai băgase în seamă. În primul rând, nu urmau să facă o călătorie, ci cel mult o drumeție de câteva ore, pe munte. Mare lucru, nici nu trebuia să fii țigan pentru asta, putea să ghicească oricine că doi orașeni urmau să se plimbe puțin prin împrejurimi. Leta, cu slujba ei de bibliotecară la Casa de Cultură de la Fundație, avea toată vremea să răsfoiască prin cărți, că la bibliotecă oricum nu venea nimeni, ca să nu se aleagă cumva cu apelativul de intelectual, deloc încurajat de Partid. Tovarășul Popoviciu chiar fusese odată pe punctul să întrebe la o ședință de Partid de ce nu se desființau asemenea locuri. Noroc că vorbitorul i-o luase înaintea îndemnându-i să mai treacă pe la biblioteci ca să